

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-448

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Sinervo, Leini			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sosiaaliset yritykset : yrityksen sosiaalisuus ja työntekijöiden työelämäpuhe			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-10-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 106 s., 11 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkastellaan sosiaalisen yrityksen mallia ja sosiaalisten yritysten sosiaalisuuden sisältöä yrittäjien ja palkkatuella työskentelevien henkilöiden näkökulmasta sekä palkkatyön merkitystä ja työllistämismallin toimivuutta henkilöstön näkökulmasta. Rakenteellisen työttömyyden oloissa on perusteltua tutkia niitä keinoja, joiden avulla työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainoa yritetään parantaa.</p> <p>Sosiaalisten yritysten toiminta perustuu lakiin, joka tuli voimaan vuoden 2004 alussa. Lainsäädännöllisen kehyksen mukaisesti sosiaaliset yritykset ovat voittoa tavoittelevia yrityksiä muiden yritysten joukossa, mutta samalla ne sitoutuvat siihen, että 30 prosenttia henkilöstöstä on määritelty vajaakuntoisiksi tai vajaakuntoisiksi ja pitkäaikaistyöttömiksi. Yritykset voivat toimia millä tahansa toimialalla ja niiden on maksettava kaikille työntekijöilleen alan työehtosopimusten mukaista palkkaa. Lisäksi ne kuuluvat työministeriön ylläpitämään sosiaalisten yritysten rekisteriin.</p> <p>Tutkielman teoreettinen osuus kiinnittyy aktiiviseen sosiaalipolitiikkaan ja sosiaaliseen työllistämiseen sekä yritysten sosiaaliseen vastuuseen liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun. Palkkatyön merkitystä heikkoon työmarkkina-asemaan luokiteltujen kansalaisten parissa on tarkasteltu työorientaation, leimatun identiteetin ja siihen liittyvän vastapuheen kautta.</p> <p>Tutkielman aineistoina on käytetty sosiaalisille yrittäjille suunnattua puolistrukturoitua yrityskyselyä, jotka on koottu puhelinhaastatteluilta 39 yrityksestä. Toisena aineistona ovat palkkatuetussa työssä työskentelevien henkilöiden teemahaastattelut. Haastattelut on tehty syksyllä 2006 yhdeksässä sosiaalisessa yrityksessä ja niihin osallistui neljätoista palkkatuella työskentelevää henkilöä. Metodina on aineistolähtöinen sisältöanalyysi ja fenomenografinen näkökulma.</p> <p>Sosiaalisten yrittäjien oma tulkinta yrityksen sosiaalisuudesta on rajallinen ja liittyy pääasiassa lain mukaiseen työllistämismallin vastuuseen. Henkilöstön näkökulmasta yrityksen sosiaalisuus näyttäytyy kuitenkin varsin myönteisenä, vaikka sosiaaliseen työllistämiseen liittyy suhteellisen voimakasta diskursiivista leimaamista ja toiseuden tuottamista. Heikkoon työmarkkina-asemaan leimatujen kansalaisten työorientaatio ei olennaisesti poikkea muiden palkkatyöryhmien suhtautumisesta palkkatyöhön, edes pitkittyneen työttömyyden jälkeen. Osallisuus työelämässä tuottaa sellaisia arkisia käytäntöjä, jotka tukevat sosiaalisen yritystoiminnan ja sen kaltaisten mallien edelleen kehittämistä.</p> <p>Keskeisiä lähteitä ovat olleet työpoliittiset tutkimukset, työttömyyttä ja sosiaalista työllistämistä käsittelevät tutkimukset sekä Anna Kulmalan (2006) väitöskirjatyö "Kerrottuja kokemuksia leimatusta identiteetistä ja toiseudesta" ja tekijöiden Arja Jokinen ym. (2004) teos "Puhua vastaan ja vaieta. Neuvottelu kulttuurisista marginaaleista".</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sosiaaliset yritykset sosiaalinen vastuu työllistäminen pitkäaikaistyöttömät työorientaatio vastapuhe			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			